

Archeologické múzeum vo Svodíne

V archeologickom múzeu vo Svodíne sú vyinštalované dve expozície, ktoré prostredníctvom unikátnych archeologických artefaktov prezentujú bohatú históriu obce od mladšej doby kamennej až po obdobie protitureckých bojov (4800 pred Kr. – 17. stor. po Kr.).

Praveké dejiny Svodína

Expozícia je rozčlenená do piatich tematických okruhov, ktoré na seba chronologicky nadväzujú.

Prvý okruh sa zaoberá históriou archeologických výskumov na polohe „Busahegy“. Osobitná pozornosť je tu venovaná Doc. PhDr. Viere Nimejcovej – Pavúkovej (1937 – 1997), ktorá tu v rokoch 1971 – 1983 uskutočnila objavy, ktoré zaradili túto lokalitu do kategórie „nálezišká svetového významu“.

Druhý, najširší okruh (šesť vitrín) je venovaný lengyelskej kultúre (4800 – 4600 pred Kr.). V rámci nej zastáva centrálné miesto veľká kruhová stavba – rondel – svätyňa mesiaca. Pohrebný rítus, kult, roľníctvo, kostená a kamenná industria, šperkárstvo a hrnciarstvo sú predstavené prostredníctvom unikátnych exponátov v samostatných vitrínach. Archeologické exponáty sú doplnené maketou rondelu.

Tretí okruh sa venuje osídleniu lokality v rokoch 3000 – 3500 pred Kr., čiže obdobiu badenskej kultúry. V dvoch vitrínach majú dominantné postavenie čiernobiely fotografické a kresebné ilustrácie, na ktorých sú poukázané spôsoby pochovávaní a kultové praktiky tu usadeného pastiersko-roľníckeho etnika. Obsah vitrín spestrujú hrnciarske výrobky. V ďalšej vitríne je vyinštalovaná sídlisková a pohrebná keramika zo strednej doby bronzovej a kalenderbergskej kultúry zo staršej doby železnej. V poslednej vitríne dostali miesto Slovania a novoveké hroby, odkryté na vrchole „Busahegyi“. Hlavný dôraz je tu kladený na fotografické ilustrácie hrobov, pretože nálezy z týchto období sú sporadické. Ozdobou tohto okruhu je slovanský kostený hrebeň. Vitrína je doplnená čiernobielymi i farebnými fotografiami z výskumu lokality a počítačovou vizualizáciou dvoch slovanských chát.

Dva zaniknuté kostoly vo Svodíne

Expozícia sa nachádza v jednej miestnosti a je rozčlenená na dva hlavné okruhy. Prvý predstavuje výsledky archeologického výskumu kostola sv. Michala, ležiaceho v časti obce „Maďarský Svodín“, v r. 1995 – 2000 a 2004. Okolo kostola (v 17. stor. opevnený proti Turkom)

bol odkrytý rozsiahly cintorín. Vystavené exponáty pochádzajú z preskúmaných hrobov a zo sídliskových objektov, súvisiacich s vojenským charakterom kostola. V prvej vitríne je vystavený súbor mincí od doby rímskej až po 18. stor. a kolekcia krížikov a medailónov. Šperky z bronzu, kostené ihlice do vlasov a súčasti odevu tvoria obsah druhej vitríny. Tretia vitrína je zameraná na vojenský charakter opevneného kostola. Exponáty tvoria výstroj a výzbroj vojakov zo 17. stor. Mimoriadnu pozornosť si zasluhujú nálezy hlinených granátov. Kovové artefakty súvisiace s rôznymi druhmi remeselníckych prác sú uložené vo štvrtej vitríne. Prekrásne sklenené výrobky a majstrovské práce hrnčiarov si môžu návštevníci pozrieť v poslednej, piatej vitríne. Celý okruh je doplnený rôznymi keramickými výrobkami – hrnce, taniere, džbány, kachlice a pod.

Exponáty získané pri archeologickom výskume kostola Panny Márie v časti obce „Nemecký Svodín“ v r. 2000 – 2001 predstavujú druhý tematický okruh expozície, pozostávajúci z dvoch vitrín, v ktorých sú rozložené mince (datované do 13.- 18. stor.), medailóny, krížiky, súčasti odevu (pracky, podkovičky, strieborné ozdobné háčiky na zapínanie odevu). Samostatné miesto je venované krásnej, korálkami zdobenej čelenke a ružencu. Súčasťou tejto časti expozície je maketa kostola Sv. Michala.

